

Aan de leden van de gemeenteraad

Weert, 30 april 2020

Onderwerp : Toezeggingen gecombineerde commissievergadering 22 april 2020

Geachte raadsleden,

In de gecombineerde commissievergadering van 22 april jl. zijn vragen gesteld over de gevolgen van de coronacrisis voor thuiszorg en voor jeugdhulp/ onderwijs. Toegezegd is dat deze vragen schriftelijk beantwoord worden.

1. Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis zijn voor het leveren van thuiszorg (o.a. wordt er minder zorg geleverd)?

Vooraf: thuiszorg is dienstverlening die gaat over persoonlijke verzorging en (specialistische) verpleging, zoals bijvoorbeeld hulp bij het aantrekken van steunkousen. Deze zorg wordt geleverd door de wijkverpleegkundige. De zorgverzekeraars gaan over de afspraken die daar gemaakt worden.

De *hulp bij het huishouden* (Hbh) is een vorm van thuiszorg die valt onder de Wmo en wordt op indicatie door de gemeente via een aantal aanbieders geleverd.

De aanbieders houden de gemeente goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de dienstverlening tijdens de coronacrisis. We hebben te maken met een kwetsbare doelgroep. Er zijn cliënten die op dit moment liever geen hulp ontvangen, uit angst voor besmetting. In deze gevallen houdt de aanbieder vinger aan de pols bij de cliënt en vaak ook met de familie om af te stemmen of alles nog goed gaat. Daarnaast zijn er situaties waarbij de aanbieder de dienstverlening aanpast in overleg met de cliënt. Er wordt bijvoorbeeld boodschappen gedaan of vuilnis buiten gezet.

In het geval van besmetting kan er geen HbH geleverd worden, ook dan is er afstemming, indien mogelijk met de cliënt zelf en anders met het netwerk.

Bij ziekte van eigen personeel of personeel dat zelf tot de risico groep behoort kan het zijn dat de aanbieder tijdelijk minder diensten kan verlenen, dit wordt zo snel mogelijk opgelost met ander personeel, liefst binnen de eigen organisatie, anders door middel van collegiale uitruil met een andere organisatie. Altijd in afstemming met de cliënt.

De minister van volksgezondheid heeft overigens besloten dat Wmo-clieënten over de maanden april en mei 2020 geen eigen bijdrage hoeven te betalen in verband met Corona. Zij ontvangen over deze maanden dus geen factuur.

Wij blijven de situatie volgen en stemmen waar nodig af met de aanbieders. De crisis periode wordt geëvalueerd op een nog nader te bepalen moment. De verwachting is dat we hier na de zomervakantie een start mee kunnen maken.

2. Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis voor de continuering van de jeugdzorg (o.a. zijn thuiszitters in beeld bij de scholen)?

Financiële zekerheid

De coronacrisis stelt gemeenten en aanbieders van hulp en ondersteuning voor nieuwe en onbekende opgaven en uitdagingen op het gebied van gezondheid én financiën.

Om financiële zekerheid te bieden aan zorgaanbieders, hebben wij besloten om tijdelijk bestaande structuren gedeeltelijk los te laten en te komen tot andersoortige aanvullende afspraken met aanbieders omtrent betaling en omzetgaranties. Alleen dan kan de zorgcontinuïteit worden geborgd en wordt voorkomen dat er faillissementen komen en/of (schaars) personeel ontslagen wordt. Aanbieders moeten in deze crisistijd alle ruimte hebben om onze inwoners te bieden wat passend en nodig is, vanuit een positie met financiële zekerheid. Jeugdhulp (en ook Wmo) heeft een belangrijke preventieve rol om de druk op de meest cruciale zorginfrastructuur te ontlasten.

Als zorgaanbieders als gevolg van de coronacrisis op andere wijze of minder zorg verlenen, vraagt dit om ruimte en flexibiliteit in de verantwoording.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de jeugdhulporganisaties blijven ondertussen, veelal via alternatieve werkvormen, hun werk doen. Er is frequent contact via (beeld-)bellen. Bijgevoegd interview van 15 april 2020 met Mieke Pirson van het CJG, geeft een goed beeld van de gevolgen van de coronacrisis en de maatregelen die in Weert en onze regio genomen zijn.

Onderwijs

Het is mooi om te zien hoe onze scholen in deze crisisperiode onderwijs op afstand vormgeven. Dit geldt ook voor de inspanningen en flexibiliteit van de kinderopvang en de buitenschoolse opvang.

- **Leerplicht**

Wij hebben een tijdelijk (ziekte-)verzuimprotocol onderwijs op afstand voor scholen 2020 opgesteld. De brief en het protocol zijn naar de scholen gestuurd, daarna is contact opgenomen met de scholen om het toe te lichten.

Vanuit leerplicht wordt, evenals vanuit het onderwijs, aangegeven dat alle leerlingen in beeld zijn, ook de zorgleerlingen. Met de scholen is afgesproken dat, als er geen contact is met leerlingen, het protocol opgevolgd wordt en dat leerplicht dan actie kan ondernemen. Tot nu toe zijn er op basis van dit protocol vier casussen opgepakt door leerplicht/RMC.

- **Primair Onderwijs en kinderopvang**

Op basis van een uitvraag bij het primair onderwijs zijn alle kinderen in beeld bij de diverse instanties. Er was een toename van de behoefte naar kinderopvang van kwetsbare kinderen. De noodopvang in de meivakantie is in overleg tussen kinderopvang en scholen opgepakt. De samenwerking verloopt goed.

Veilig Thuis en het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs melden beiden dat ML/Weert spoedaanvragen voor opvang snel opgepakt.

- **Noodopvang in combinatie met opening basisscholen en kinderopvang**

Primair onderwijs en kinderopvang hebben al afspraken gemaakt over het gefaseerd opengaan van scholen. Daarbij wordt maatwerk toegepast, waarbij verschil in ruimte per locatie en aantal leerlingen wordt meegewogen. Per school worden praktische werkafspraken gemaakt.

- **Voortgezet Onderwijs**

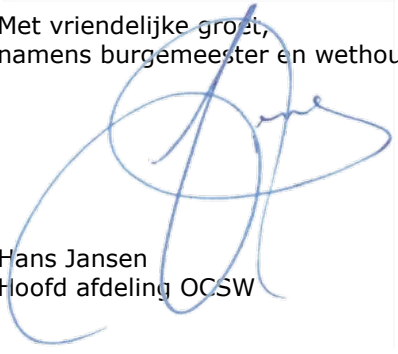
Alle leerlingen zijn in beeld. Dit wordt door de scholen bijgehouden. Er vindt aan- en afwezigheidscontrole plaats en mentoren hebben wekelijks contact met de leerlingen om de voortgang te bespreken (via telefoon video chat e.d.).

Bij Het Kwadrant worden alle leerlingen gemonitord door de eigen coach. Er is wekelijks contact met de leerling én met ouders. In de bovenbouw hebben ingelaste leerlingenbesprekingen plaatsgevonden om zo de resultaten van de leerlingen te monitoren.

- Koala en VO AZC

Ook hier zijn alle leerlingen in beeld. Ze komen iedere week op school voor hun huiswerkpakketje en is er een contactmoment.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders,

Hans Jansen
Hoofd afdeling OCSW

BIJLAGE: interview gepubliceerd door Verdiwel (vereniging van directeuren sociaal werkorganisaties) op 15 april 2020.

Na de coronacrisis komen nieuwe vragen op ons af

Aanpak coronacrisis: Mieke Pirson van AMW-ML en CJG-ML in Weert

‘Ons ziekenhuismaatschappelijk werk heeft door de coronacrisis een andere betekenis gekregen,’ zegt Mieke Pirson, directeur-bestuurder van Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg (AMW-ML) en Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg (CJG-ML). ‘Door de coronacrisis komen er straks nieuwe vragen op ons af. Bijvoorbeeld rond verstoorde rouw.’ Bovendien is zij bezorgd om een bredere groep mensen die wel hulp nodig heeft, maar nog niet de weg ernaartoe weet te vinden.

Het hoofdkantoor van de organisatie – die in totaal ongeveer 200 medewerkers heeft - staat in Weert. ‘We hebben de keuze gemaakt om onze kantoren fysiek te sluiten, maar we blijven telefonisch en via mail bereikbaar. Het zijn uitdagende dagen voor ons allemaal. Laten we met zijn allen een beetje extra op elkaar letten. Heb je vragen, schroom niet om contact met ons op te nemen. We staan zoals altijd graag voor je klaar.’ lezen we op de websites.

De provincie Noord-Brabant is het hardst getroffen door het coronavirus. Hoe is de situatie in jullie aan Brabant grenzend werkgebied?

‘Na Brabant is Limburg de regio waar het virus het meest om zich heen grijpt. Momenteel hebben we vijftien zieken, maar voor zover wij weten niemand met corona. Wat wellicht scheelt is dat iedereen thuis ging werken zodra de richtlijnen hierover in werking traden. Met (beeld)bellen kun je in hulpverlening veel opvangen maar het blijft voor veel situaties lastig. Medewerkers die op kantoor willen werken, kunnen dat eventueel doen, bijvoorbeeld medewerkers met een aangepaste werkplek. Ook blijft het mogelijk om op kantoor face-to-

face contact met cliënten te hebben. Hetzelfde geldt trouwens voor huisbezoeken: ook dat doen we als het nodig is.'

Welke nieuwe vragen komen op jullie af?

'We krijgen nu meer dan voorheen praktische vragen van mensen die een tijdelijke WW uitkering moeten aanvragen, flexwerkers die vragen hebben over hun uren en tijdelijk geen inkomen hebben. Maar ook van mensen die op een andere locatie moeten gaan werken of anders niet betaald krijgen, mensen die ontslagen zijn, of opeens geen inkomen meer hebben. Als je dat nooit eerder meemaakt, dan weet je niet waar je beginnen moet. Gelukkig weten deze mensen ons te vinden en kunnen we hen verder helpen. Voor sommige mensen is beeldbellen lastig. Bijvoorbeeld als je niet digitaal vaardig of laaggeletterd bent, een beperking hebt of nieuwkomer bent. Zij kunnen nog steeds op onze locaties terecht.'

Weten deze mensen jullie goed te vinden?

'We zijn er voor een grotere groep dan alleen de mensen waarmee we al in verbinding zijn. We willen graag op diverse manieren inwoners die mogelijk vragen hebben, helpen de weg te vinden naar passende ondersteuning. We hebben twee communicatie-werkgroepjes gevormd: één voor het AMW en één voor het CJG. Die werkgroepjes volgen onder andere een training sociale media. We maken in toenemende mate gebruik van sociale media om groepen die voorheen géén, maar nu wél een hulpvraag hebben, duidelijk te maken dat ze bij ons terecht kunnen. Facebook gebruikten we al, binnenkort ook Instagram. We werken aan een nieuwe, betere website. We maken daarnaast ook gebruik van bijvoorbeeld nieuwsbrieven van gemeenten.'

Welke voorzorgsmaatregelen nemen jullie professionals als ze spreekuren houden of op huisbezoek gaan?

'Als er sprake is van onveiligheid, huiselijk geweld of andere crisissituaties, kiezen we er soms voor om face-to-face contact te hebben. Ook gaan onze werkers op huisbezoek als de situatie daar om vraagt. We hebben voor een goede afweging een "Stroomschema overwegingen face-to-face contact in verband met Corona-maatregelen" gemaakt. We houden ons aan de RIVM-richtlijnen en zorgen voor beschermende maatregelen en beschermingsmateriaal. Op elke locatie zijn handschoenen en desinfecterende middelen beschikbaar. Voor medewerkers die op huisbezoek gaan, zijn nu ook mondkapjes en veiligheidsbrillen beschikbaar, die we van de GGD hebben gekregen. Voor cliëntbezoek op kantoor hebben we een andere opstelling van de meubels gemaakt, om afstand en een glazen tussenwand te creëren. En er wordt meer schoongemaakt.'

Gebruiken jullie internet en sociale media ook voor hulp aan groepen?

'Ja zeker. We hadden al een training ontwikkeld voor omgaan met stress. Die hebben we nu vertaald naar een webinar. We onderzoeken welk groepswork hiervoor nog meer geschikt is, en wat we bijvoorbeeld voor mantelzorgers in tijden van corona kunnen doen.'

Wat voor consequenties heeft de coronacrisis voor jullie CJG?

'Één van de taken van het CJG is toegang tot gespecialiseerde jeugdzorg vormgeven. Toen vanwege de maatregelen sommige hulpverlening is gestopt of veranderd, leverde dat veel overleg en administratieve omzetting op. Intussen zijn hier alweer andere afspraken over gemaakt. Ons CJG staat in verbinding via een vaste contactpersoon met alle basisscholen, alle scholen voor voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs in ons werkgebied. Wij vragen

wat er speelt. Welke problemen er zijn in kwetsbare gezinnen. Daar heeft niet ieder kind een tablet of laptop om thuis schoolwerk op te maken, bijvoorbeeld. Zijn ouders ziek of dreigen onveilige situaties. Wij brengen die problemen in beeld en lossen die samen met de gemeente en ketenpartners op. Bijvoorbeeld door noodopvang te regelen.'

Jullie voeren ook ziekenhuismaatschappelijk werk uit voor mensen bij wie een ziekenhuisopname gepaard gaat met angst, onzekerheid of verdriet en dat gericht is op het hervinden van de draagkracht van deze mensen. Wat is de invloed van corona op dit specialisme?

'Het ziekenhuismaatschappelijk werk heeft door de corona epidemie een andere betekenis gekregen. Daarover praten onze maatschappelijk werkers met patiënten en hun familie. Een van de belangrijkste vraagstukken is: hoe begeleiden we hen in dit proces? Veel mensen hebben niet op een vertrouwde manier afscheid kunnen nemen van dierbaren die in ziekenhuizen of verpleeghuizen zijn overleden. We willen er samen nu aan werken om te voorkomen dit zich ontwikkeld tot een verstoord rouwproces.'

Wat is de belangrijkste conclusie die jij trekt uit jullie werkzaamheden in deze tijden van corona?

'Dat we de kracht van goed in verbinding zijn, ook in de coronacrisis waar weten te maken. Dan doel ik op de verbinding met medewerkers die vanuit huis werken, de verbinding met gemeenten als opdrachtgevers, de verbinding met samenwerkingspartners, zoals de gespecialiseerde jeugdhulp en de scholen. Die verbindingskracht is enorm. We zijn heel flexibel en als de nood aan de man komt, zijn we in staat om op goede manieren te doen wat nodig is en om dat te blijven doen. Ter inspiratie delen we in deze periode mooie voorbeelden met elkaar via Intranet.'

Wat gaan jullie na de coronacrisis anders aanpakken?

'Face-to-face contact blijft belangrijk, maar de afgelopen weken zijn we steeds meer online en via *social media* gaan doen. Ik verwacht dat we dat ook na de crisis vaker zullen inzetten en we ons hierin verder zullen ontwikkelen, ook als sector. Daarnaast denk ik dat zich nieuwe vragen voordoen waarop wij samen antwoorden gaan ontwikkelen. Ik zei al iets over die verstoorde rouw. Ik verwacht dat we op dat terrein na de crisis hulpvragen gaan krijgen. Maar ook jongeren die niet op een normale manier eindexamen deden, geen afsluiting van hun schoolperiode en diploma-uitreiking met bijbehorende rituelen hadden, kunnen daardoor in problemen raken. Daarnaast verwacht ik dat al die zorgverleners en verpleegkundigen, die nu in ziekenhuizen en verpleeghuizen onder hoogspanning met coronapatiënten werken, na de coronacrisis ook extra begeleiding of hulp nodig zullen hebben.